

חייט חיים ז"ל

נולד בנובמבר 1915, באוטיאן - ליטא, עלה לארץ ב-1933
גויס לצבא הבריטי ב-1941, הצטרף ל"חבורה" באיטליה
נפטר בדרכו לרצועת עזה ב-1970.
רשמה: ענת זוסמן

ה ע ס נ ה ר י ס ' ו

חיילים בריטיים לארץ. חיים היה אחראי על קורס הפעלת הנשק שניתן הן לחיילים והן לעולים שלמדו בו הלכות צבא בסיסיות ושימוש בנשק.

ב-1944 חזר עם 544 לארץ ובנובמבר אותה שנה נחת בחופי איטליה עם אותה יחידה. גם הפעם נשאר לעשייה הציונית שהיתה רבה ביותר אל מול זרם הפליטים שהחל להגיע ממרכז ומזרח אירופה.

בנמל טאראנטו בדרום איטליה, פגש לראשונה בפליטים שהגיעו מהתופת ועזר באירגונם ובהשגת ציוד שוב מהצבא הבריטי. המפגש עם הפליטים היה קשה במיוחד לאור העובדה שחלק ניכר ממשפחתו הושמד בשואה ולאור גילם הצעיר של הפליטים. מאוחר יותר עבר לבארי והיה אחראי על הכשרת "דרור" - "מחנה אסור" בפי הפליטים שטענו כי הכל אסור במחנה. גם שם עבד בהכשרת הפליטים לקראת עלייתם הבלתי ליגאלית לארץ. בהכשרה זו פגש באשתו לעתיד מרים רייך ששרדה את המלחמה כפליטה בזהות בדויה נוצרית והגיעה לאיטליה עם חבריה מתנועת הנוער הציוני.

באפריל 1946 החלו חיילי היחידה הבריטית להשתחרר, חיים חייט מסר את פנקס החייל שלו לפליט שעלה בשמו לארץ כחייל משוחרר, ונשאר באיטליה בתנאי מחתרת ללא זהות והסתובב עם שמות בדויים (חיים מרגלית ואחרים). חיים היה למעשה אחד מ-5 חיילים מיחידה 544 שנשארו לעבוד עוד שנה בתנאי מחתרת בפעילות "החבורה" ולא השתחררו במועד. משך השנה המשיך בעבודת ארגון הפליטים לקראת עלייתם האי ליגאלית. במסווה של מחנות קיץ אימן את הפליטים באימוני נשק, עמידה בלוחות זמנים, עליה זריזה לסירות גומי וכו' - מיומנויות שנדרשו להם לקראת היתקלותם הבלתי ידידותית בבריטים.

ב-1947 פברואר, חזר לארץ עם תעודה מזויפת באוניה "טרנסילבניה", כשהוא נשוי באופן פיקטבי לאחת הפליטות. הוא ירד מהאוניה בנמל חיפה וגיטו קיבל אותו עם תעודת זהות חדשה ארץ-ישראלית שקיבל מהסוכנות. עם הגיעו לארץ הצטרף לחבריו מהיחידה - אריה חייקין, אברהם גורכוב ואחרים והיה שותף להקמת המושב השיתופי בני דרוור שבשרון. המושב הוקם ככפר חרושתי חקלאי

אוטיאן - עיר מחוז שמנתה כ-20 אלף נפש, 1/3 מתושביה היו יהודים ועיקר פרנסתם היתה על אספקת שירותים לאזור.

חיים נולד למשפחה ציונית דתית, לאמו הניה לבית בקר ולאביו דוד חייט. המשפחה התפרנסה ממכר קמח וניהלה מאפיה.

חיים - השני בין שבעה ילדים קיבל חינוך תורני (חדר וישיבה) ובמקביל היה חבר בתנועת נוער ציונית. ב-1933 והוא בן 18 עלה לארץ באופן ליגאלי במסגרת "הפועל המזרחי", למרות שבהשקפותיו נטה לזרם הרודיוניסטי ולז'בוטינסקי.

בארץ נקלט בשנתו הראשונה ברוחמה שברדום שם עבד כשנה כפועל חקלאי, אז קנה נשק וסוס והפך שומר שדות שעיסוקו בטחון, עיסוק שילווה אותו שנים רבות אח"כ. בהמשך שנות השלושים אחרי שהות ב"שיך אברק" אצל משפחת זייד, הצטרף לאגודת השומרים בא"י והיה בין צעיריה. חיים שמר בבן שמן, נען, גן שלמה שבשרון ובעיינות. בתקופה זו התערה בארץ, למד ערבית, הפך פרש מיומן ונושא ומפעיל נשק. חיים רכש לעצמו חברים בדואים וערבים במקומות בהם שמר וסיגל לעצמו את אורח חייהם ומנהגיהם.

למרות דעותיו הרודיוניסטיות, הושפע מהאווירה ברחוב הארץ ישראלי של תחילת שנות ה-40. ב-1941 כשנותק קשר המכתבים הרציף עם משפחתו שבליטא (שלושה מאחיו עלו לפני המלחמה) והחשש מפני פלישה גרמנית לארץ ישראל גבר, התגייס לצבא הבריטי. חיים גויס בסרפנד לאחר הגיוסים הראשונים של הארץ ישראלים. מאוחר יותר ב-1942 צורף ליחידה 544 ELECTRIC AND MECHANICAL ROYAL ENGINEERS - פלוגה של חשמלאים ומכונאים של חיל ההנדסה המלכותי הבריטי שתפקידה הצבאי היה אספקת חשמל ומים ליחידות הלוחמות. תפקידו הצבאי של חיים היה חשמלאי.

ב-1942 הגיע עם היחידה למצרים והיה שותף להברחות נשק לארץ בהמשך עם הגיעו ללוב: טוברוק ובנגאזי הצטרף לפעילות הנרחבת בקרב יהודי לוב, פעילות שכללה חינוך ציוני, ארגון העולים, הכנתם לעליה והברחתם במסווה של

שבדרום וגם פה היה שותף להקמת המושב.
1960 - עקר לבני ברק ועד '67 ניהל בית מלאכה של חברת
התריסים תריוז.

1967 - מיד עם תום מלחמת ששת הימים, החל לעבוד
במינהל מקרקעי ישראל כקצין מנהל האחראי על הנכסים
בצפון סיני ופה עמדו לעזרתו ידיעתו בתרבות הערבית
ובשפה.

נפטר ב-1970 בדרכו לרצועת עזה והוא בן 55.

עובדה שהתאימה לרקע הטכני של רוב המקימים יוצאי
יחידת ההנדסה 544 ולכן נבחר מקום הישוב ביקרבת ריכוזי
ערים.

בתום אותה שנה נשא לאשה את מרים רייך, הפליטה שהכיר
בהכשרת דרור באיטליה.

1955 - הוא אב לבועז וענת עבר עם משפחתו לשדמה

מחנה ילדים: פליטים יהודים בדרום-איטליה - עבורם פעלה "החבורה"